

ZYRA E RREGULLATORIT PËR ENERGJI
REGULATORNI URED ZA ENERGIJU
ENERGY REGULATORY OFFICE

LICENCA ZA JAVNOG DOBAVLJAČA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM

IZDATA:

ENERGETSKOJ KORPORACIJI KOSOVA A.D

Divizija snabdevanja

Registarski broj: ZRRE/Li_07/12

SADRŽAJ

POGLAVLJE I: ODREDBE LICENCE	3
POGLAVLJE II: USLOVI LICENCE	4
Član 1: Definicije	4
Član 2: Zasebni računi za aktivnosti javnog dobavljača	4
Član 3: Tarife i zabrana subvencija i unakrsnih subvencija.....	5
Član 4: Usaglašenost sa zakonikom distribucije, zakonikom mreže, zakonicima merenja, i opštim pravilom za snabdevanje energijom	6
Član 5: Obaveze korisnika licence	6
Član 6: Ekonomska kupovina električne energije, sredstava i usluga	6
Član 7: Zaštita potrošača	7
Član 8: Opšti i minimalni standardi ispunjenja.....	7
Član 9: Pravila tržišta	8
Član 10: Zdravlje i bezbednost	8
Član 11: Rad.....	8
Član 12: Izmena u kontroli korisnika licence	8
Član 13: Obaveze javne službe	8
Član 14: Dobavljač poslednjeg izvora	8
Član 15: Obezbeđivanje informacija za RUE	10
U ovom članu:	10
Član 16: Produženje, izmena, obustava, transfer i prekid licence	10
Član 17: Porezi.....	11
Član 18: Administrativne mere i kazne.....	11
Član 19: Rešavanje sporova	11

POGLAVLJE I: ODREDBE LICENCE

1. **Regulatorni ured za energiju (u daljem tekstu "RUE")**, u skladu sa ovlašćenjima datim zakonom za regulator energije (zakon br. 03/L-185), član 15 zakona za energiju (zakon br. 03/L-184), i zakona za električnu energiju (zakon br. 03/L-201) i pravilom za licenciranje energetske aktivnosti na Kosovu, **energetskoj korporaciji Kosova ("KEK") a.d. – divizija za snabdevanje** (u daljem tekstu "korisnik licence") **izmenjuje licencu za javno snabdevanje električnom energijom**.
2. Teritorija koja se pokriva ovom licencom jeste cela teritorija Republike Kosova.
3. Korisnik licence ima pravo da:
  - 3.1. na izuzetnoj osnovi tarifskim potrošačima (regulisanim) proda električnu energiju, u skladu sa ovom licencom;
  - 3.2. od proizvođača električne energije kupi električnu energiju sa regulisanim tarifama u skladu sa članom 7 zakona za električnu energiju i člana 41 zakona za regulator energije;
  - 3.3. kupi kapacitete i električnu energiju od proizvođača ili ostalih snabdevača neregulisanim tarifama, u skladu sa važećim zakonodavstvom;
  - 3.4. proda kapacitete i električnu energiju za druga licencirana preduzeća električne energije, u skladu sa procedurama određenih od strane RUE-a, u slučaju da dođe do smanjenja zahteva njegovih potrošača za električnu energiju ispod ugovorenog nivoa;
  - 3.5. uvozi kapacitete i električnu energiju u skladu sa članom 18 stav 2 zakona za električnu energiju;
  - 3.6. izvozi kapacitete i električnu energiju u slučajevima kada su zahtevi potrošača za električnu energiju manji od ugovorenih kapaciteta;
  - 3.7. naplati i prikupi prihode od svojih potrošača u skladu sa članom 18 stav 8 zakona za električnu energiju i važećih pravila;
  - 3.8. bavi se žalbama svojih potrošača;
  - 3.9. neregulisanim tarifama snabdeva kvalifikovane potrošače električnom energijom kada se ovo zahteva od strane kvalifikovanih potrošača, u skladu sa zahtevima ove licence, zakonom za električnu energiju i važećim zakonodavstvom.
4. Licenca važi od **04 oktobra 2006** i ostaće kao važeća za period od trideset (30) godina, sve do **04 oktobra 2036 godine** sa mogućnošću produžetka, u skladu sa pravilom za licenciranje energetske aktivnosti na Kosovu.
5. U skladu sa članom 34 stavom 1 tačkom 1.2 zakona za regulator energije, ova licenca izmenjuje licencu za javno snabdevanje električnom energijom sa brojem licence ZRRE/Li_07/06 izdate dana 04 oktobra 2006 od strane Regulatornog ureda za energiju, a stupa na snagu **18.07.2012.**

Zapečaćeno zajedničkim pečatom Regulatornog ureda za energiju:_____.

Potpisano: (u ime odbora RUE-a) _____.

POGLAVLJE II: USLOVI LICENCE

Član 1: Definicije

1. Izrazi korišćeni u ovoj licenci imaće sledeći smisao:

"Član" – direktan ili indirektan odnos sa korisnikom licence, svako akcionarsko preduzeće ili filijala korisnika licence, ili pak neka filijala nekog akcionarskog preduzeća korisnika licence, osnovanog po važećem zakonodavstvu.

"Finansijska godina" – period od 1 januara do 31 decembra iste kalendarske godine.

"Zakonodavstvo" – Zakon za energiju (zakon br. 03/L - 184), zakon za regulator energije (zakon br. 03/L - 185), zakon za električnu energiju (zakon br. 03/L - 201) kao i svako drugo primarno ili sekundarno zakonodavstvo koje reguliše energetska sektor.

"Pravila tržišta" – pravila usvojena od strane RUE-a koja određuju funkcionisanje tržišta električne energije i odnose između tržišnog operatora i učesnika tržišta, kao i interakcije između ovih strana i operatora prenosnog sistema.

"Zakonic" - tehnička pravila izdata od strane operatora prenosnog sistema i operatora distributivnog sistema na osnovu zakona za električnu energiju koja su usvojena od strane RUE-a, u skladu sa zakonom za regulator energije.

"Sporazum za kupovinu energije " – sporazum za kupovinu električne energije sa proizvođačem energije u skladu sa članom 18 zakona za električnu energiju.

"Filijala" – svako preduzeće u vlasništvu ili kontrolisano od strane nekog drugog preduzeća, a koje se definiše na osnovu važećeg zakonodavstva na Kosovu.

"Kvalifikovani potrošač" – potrošač koji je slobodan da izvrši kupovinu električne energije od dobavljača kojeg on/ona izabere.

2. Ostali izrazi koji se koriste u ovoj licenci imaće isti smisao kao i izrazi korišćeni u važećem zakonodavstvu.

Član 2: Zasebni računi za aktivnosti javnog dobavljača

1. Korisnik licence će u skladu sa regulativnim uputstvima računovodstva pripremiti godišnje finansijske izveštaje, izdatih od strane RUE-a i istom će podneti jednu kopiju revidiranih finansijskih izveštaja u roku od tri (3) meseci po završetku finansijske godine. Unutrašnji računi trebaju biti zasebni za aktivnosti javnog dobavljača od unutrašnjih računa za ostale aktivnosti, isto kada bi se ove aktivnosti izvršavale od strane nekog drugog preduzeća.

2. Korisnik licence će RUE-u dostaviti godišnje finansijske izveštaje revidirane od strane nezavisnog revizora u skladu sa međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja, u rokovima određenih važećim zakonima za finansijsko izveštavanje.
3. Korisnik licence će u svom unutrašnjem računovodstvu održavati i računovodstvo za aktivnosti javnog dobavljača u celini kao i zasebne račune za:
  - 3.1. snabdevanje kvalifikovanih potrošača neregulisanim tarifama;
  - 3.2. snabdevanje kvalifikovanih potrošača regulisanim tarifama; i
  - 3.3. snabdevanje nekvalifikovanih potrošača.
4. Zasebni računi iz stava 3 ovog člana, biće pripremljeni u skladu sa članom 46 zakona za regulator energije. Ako RUE povremeno bude zahtevao, korisnik licence je dužan da dostavi sve račune u formi i na dan određen od strane RUE-a. Regulativno računovodstvo će ostati u skladu sa uputstvima RUE-a u vezi sa izveštavanjem regulativnih izveštaja, i između ostalog može odrediti:
  - 4.1. oblik izjava/regulativnih registra računovodstva, uključujući, ali ne ograničavajući se samo na računima zarade i gubitka, bilansa, priznatih dobitaka i izjava gubitaka, tok gotovine kao i izjave za iznose godišnjih prihoda, troškova, sredstava, dugova, rezervi ili snabdevanja, koje se naplaćuju od strane neke druge aktivnosti, ili su određene iz dodele ili raspodele između konsolidovanih aktivnosti javnog snabdevanja i nekih drugih aktivnosti;
  - 4.2. prirodu i sadržaj izjava/regulativnih registra računovodstva, uključujući informacije u vezi određenih vrsta godišnjih prihoda, troškova, sredstava ili dugova, kao i informacija o godišnjim prihodima, sredstava, troškova i dugova iz određenih aktivnosti;
  - 4.3. principe i politike regulativnog računovodstva (uključujući osnove za dodelu troškova).
5. U vezi sa izjavama regulativnog računovodstva i što se tiče finansijske godine, korisnik licence neće izmeniti osnove naplate, raspodele ili dodele od onih koje su korišćene u prethodnoj finansijskoj godini osim ako RUE prethodno izda odgovarajuće smernice ili pismeno odobri izmenu ovih osnova.
6. Korisnik licence će raditi u skladu sa svakim uputstvom izdatog od strane RUE-a kao i važećeg zakonodavstva.

Član 3: Tarife i zabrana subvencija i unakrsnih subvencija

1. Sve tarife koje se budu dodelile od strane korisnika licence za izvršenje aktivnosti datih

licencom, trebaju biti u skladu sa pravilom za određivanje cena javnog dobavljača električnom energijom usvojenog od strane RUE-a.

2. Korisnik licence će sprečiti ili izbeći da aktivnost javnog snabdevanja da ili izmeni bilo kakvu subvenciju ili unakrsnu subvenciju (direktno ili indirektno) od neke druge aktivnosti korisnika licence i/ili neke filijale (partnera) ili člana i/ili neke druge osobe.
3. Korisnik licence će takođe obezbediti da se ne licenci bilo kakva unakrsna subvencija (direktna ili indirektna) između kvalifikovanih potrošača sa regulisanim i neregulisanim tarifama, niti između kvalifikovanih i nekvalifikovanih potrošača, niti između nekog njegovog individualnog drugog potrošača ili grupe potrošača, osim na nivou odobrenom od strane RUE-a.

Član 4: Usaglašenost sa zakonikom distribucije, zakonikom mreže, zakonicima merenja, i opštim pravilom za snabdevanje energijom

1. Korisnik licence će raditi u skladu sa odredbama zakonika distribucije, zakonika mreže, zakonika merenja, i pravila za opšte uslove snabdevanja energijom.
2. Korisnik licence može tražiti izuzeće (odlaganje) izvršenja onih odredbi koje se ne mogu izvršiti u skladu sa stavom 1 ovog člana. Nakon razmatranja zahteva korisnika licence, RUE može odobriti ili odbiti izuzeće (odlaganje) izvršnog roka.

Član 5: Obaveze korisnika licence

1. Korisnik licence će na efektivan, ekonomičan i koordiniran način izvršiti licencirane aktivnosti na Kosovu, u skladu sa važećim zakonodavstvom.
2. Korisnik licence će preduzeti sva poslovanja potrebna za izvršavanje dužnosti na osnovu važećeg zakonodavstva, odredbi ove licence i ugovorenih sporazuma sa strankama, uključujući i svaki sporazum za kupovinu energije (SKE).
3. Korisnik licence će raditi u skladu sa odredbama člana 18 zakona za električnu energiju i preduzeće sve neophodne mere kako bi radio u skladu sa zahtevima sa ciljem garantovanja svoje nezavisnosti.

Član 6: Ekonomska kupovina električne energije, sredstava i usluga

1. U ugovorima ili sporazumima za kupovinu električne energije, sredstava, ili usluga koje su neophodne za izvršavanje obaveza korisnika licence na osnovu ove licence i važećeg zakonodavstva, korisnik licence će kupiti električnu energiju, sredstva ili najekonomičnije raspoložive izvore za njega.
2. Uzimajući u obzir najekonomičnije izvore koji stoje na raspolaganju, korisnik licence treba u obzir uzeti količinu, prirodu, raznovrsnost i bezbednost izvora električne energije, sredstava i usluga u vreme kupovine, i na osnovu svojih potreba, na način kako

bi sebi omogućio izvršenje svojih obaveza na osnovu važećeg zakonodavstva i ove licence. Korisnik licence će voditi adekvatnu evidenciju za sve ove ugovore ili sporazume, i u trenutku kada RUE zatraži, korisnik licence će dokazati da je isti ispunio svoje obaveze za ekonomičnu kupovinu, u skladu sa važećim zakonodavstvom.

Član 7: Zaštita potrošača

1. Korisnik licence će obezbediti podjednak i ne-diskriminirajući pristup prema svim potrošačima, poštujući njihova prava i obaveze u vezi sa uslugama električne energije.
2. Korisnik licence je odgovoran za zaštitu svojih potrošača, vodeći računa o svim žalbama u vezi sa bilo kojim ponašanjem, zanemarivanjem ili prekršajima počinjenih od strane samog dobavljača ili operatora sistema, a čineći razumne napore za rešavanje ovih žalbi.
3. Korisnik licence treba obezbediti najmanje jednog službenika tokom radnog vremena, koji će biti odgovoran da odgovori na pitanja i zahteve potrošača.
4. Službenici korisnika licence, koji su odgovorni za primanje telefonskih poziva i za primanje potrošača u svojim kancelarijama, trebaju biti kvalifikovane osobe i biti upućene na adekvatan način, kako bi korektno i brzo odgovorili na žalbe/sporove i zahteve za usluge, ili da o svemu obaveste odgovarajuće odeljenje.
5. Korisnik licence je dužan na sve žalbe potrošača odgovori na efikasan i pravedan način, u skladu sa pravilom za rešavanje žalbi i sporova u energetske sektoru.
6. Korisnik licence će svoje potrošače obavestiti o svojem poštanskom kodu, broju telefona, broju faksa i elektronskoj pošti usluga informacija, koje je uspostavio sa ciljem njihovog primanja ili izveštavanja o nekom incidentu.

Član 8: Opšti i minimalni standardi ispunjenja

1. Korisnik licence će raditi u skladu sa svim standardima kvaliteta snabdevanja i usluga električnom energijom usvojenih od strane RUE-a.
2. Kada RUE bude zahtevao, ili kada korisnik licence smatra da je razumno, korisnik licence će razmotriti opšte postojeće i minimalne standarde u vremenskom roku određenom od strane RUE-a.
3. Korisnik licence će sprovesti odobrene standarde i RUE-u će na usvajanje predložiti procedure nadgledanja izvršavanja standarda kvaliteta, snabdevanja i usluga. Korisnik licence će raditi u skladu sa usvojenim procedurama.
4. Korisnik licence će svake kalendarske godine, i ne kasnije od 31 marta, RUE-u dostaviti izveštaj o izvršenju poslovanja u vezi standarda koje je potrebno ispuniti. Ovaj izveštaj će sadržati informacije i analize u vezi ispunjenja standarda na osnovu ovog člana.

5. Korisnik licence će do 31 marta svake kalendarske godine objaviti statistike onako kako i RUE zahteva, statistike u vezi ispunjenja ili neispunjenja standarda određenih po ovom članu.

Član 9: Pravila tržišta

1. Korisnik licence će raditi u skladu sa važećim pravilima tržišta.
2. Korisnik licence može tražiti izuzeće (odlaganje) u izvršenju nekoliko odredbi pravila tržišta. Nakon razmatranja zahteva primljenog od strane korisnika licence, RUE može odobriti li odbiti izuzeće (odlaganje) izvršnog roka.

Član 10: Zdravlje i bezbednost

1. Korisnik licence treba preduzeti sve neophodne akcije kako bi štitio osobe od povreda i šteta koje se mogu prouzrokovati od strane korisnika licence tokom izvršavanja aktivnosti javnog snabdevanja, u skladu sa važećim zakonodavstvom.
2. Korisnik licence će u skladu sa važećim zakonodavstvom izvršiti tehničku (reviziju) i bezbednosnu kontrolu na godišnjoj osnovi, a rezultate jedne takve kontrole dostaviće RUE-u, onoliko puta koliko se bude zahtevalo od strane RUE-a.

Član 11: Rad

Korisnik licence će u vezi radnog odnosa i bezbednosti na radnom mestu delovati u skladu sa važećim zakonodavstvom na Kosovu.

Član 12: Izmena u kontroli korisnika licence

1. Korisnik licence će RUE obavestiti u vezi bilo kakve izmene koja se očekuje da se desi u kontroli, najmanje šezdeset (60) dana ranije. Izmena u kontroli neće biti efektivna sve dok RUE ne odobri istu.
2. Korisnik licence će RUE obavestiti u vezi bilo kakve izmene organizacione strukture korisnika licence. Ovakvo obaveštenje se RUE-u treba dostaviti ne kasnije od tri (3) dana od datuma nastanka izmene.

Član 13: Obaveze javne službe

Korisnik licence će izvršiti svaku obavezu javne službe koja se korisniku može dodeliti od strane RUE-a, a u skladu sa članom 47 zakona za regulator energije.

Član 14: Dobavljač poslednjeg izvora

1. RUE korisnika licence može pismenim obaveštenjem (uputstvom) zadužiti da isti bilo kog potrošača snabde električnom energijom.
2. Stav 1 ovog člana biće primenjen kada je RUE:
  - 2.1. povukao licencu za snabdevanje nekog drugog dobavljača električnom energijom, od kojeg se potrošač inače snabdevao; i
  - 2.2. procenio da korisnik licence može ispuniti obaveze poslednjeg dobavljača na osnovu stava 1 ovog člana, a da ne presuđuje njegove sposobnosti za:
    - 2.2.1. nastavak snabdevanja potrošača; i
    - 2.2.2. ispunjenje ugovornih obaveza za snabdevanje električnom energijom.
3. Uputstvo za snabdevanje iz poslednjeg izvora stupiće na snagu od datuma povlačenja licence za snabdevanje nekog drugog dobavljača, i nastaviće za jedan period određen u uputstvu.
4. Korisnik licence će električnom energijom snabdeti one potrošače koji su se ranije snabdevali od drugog dobavljača u onim objektima koji su određeni ili opisani u uputstvu za snabdevanje iz poslednjeg izvora.
5. odmah nakon što RUE bude izdao uputstvo za snabdevanje iz poslednjeg izvora, korisnik licence će na osnovu uputstva RUE-a izdati obaveštenje i dostaviće po jednu kopiju obaveštenja svakom potrošaču. Obaveštenje koje će se dostaviti:
  - 5.1. obavestiće pomenutog potrošača da se isti dalje neće snabdevati od drugog dobavljača;
  - 5.2. obavesti pomenutog potrošača da je korisnik licence postao dobavljač električne energije za potrošače od datuma kada uputstvo stupa na snagu; i
  - 5.3. odrediće obaveze, koje se trebaju isplatiti za snabdevanje energijom na osnovu uputstva ili jednim objašnjenjem o tome kako su obaveze određene.
6. Korisnik licence će potrošača poslednjeg izvora obavezati tarifama kojim se terete ostali potrošači koji se snabdevaju u istoj kategoriji potrošača isto kao i pomenuti potrošači. Potencijalni dodatni troškovi koji su pridruženi sa uslugama pomenutih potrošača, biće dodeljeni ostalim potrošačima korisnika licence, na transparentan i ne-diskriminirajući način.
7. U slučajevima kada kategorija kojoj potrošač pripada, a koji zahteva poslednji izvor, snabdevaju se redovnim cenama, korisnik licence se obavezuje da RUE napismeno obavesti u vezi dodatnih eventualnih troškova koji se nadovezuju sa snabdevanjem pomenutog potrošača.

8. Kada korisnik licence započne sa ugovornim obavezama za kupovinu električne energije kako bi bio u skladu sa obavezama ovog člana, korisnik licence će uraditi sve razumne napore kako bi osigurao da kupovina bude što ekonomičnije povoljna.

Član 15: Obezbeđivanje informacija za RUE

1. Korisnik licence će RUE-u dostaviti informacije i izveštaje na onaj način i u vremenskim rokovima koje RUE može smatrati kao potrebni.
2. Korisnik licence će RUE-u dostaviti tromesečne i godišnje izveštaje u vezi delatnosti javnog snabdevanja i u vezi usklađenosti sa uslovima licence na osnovu priručnika za izveštavanje za energetski sektor, usvojen od strane RUE-a.
3. Ako korisnik licence, u skladu sa pravilom za poverljive informacije, zatraži neku informaciju koja se smatra kao poverljiva, onda je dužnost istog da tu informaciju zabeleži kao poverljivu i da svoj zahtev obrazloži pred RUE-om. RUE će onda u skladu sa pravilom za poverljive informacije razmotriti zahtev takve vrste.
4. Regulatorni ured za energiju ima pravo da od korisnika licence traži svaku poverljivu informaciju, neophodnu za ispunjenje svojih funkcija i dužnosti, u skladu sa članom 12 zakona za regulator energije.
5. Korisnik licence će imenovati jednu osobu putem kojeg će se uspostaviti komunikaciona veza za operatorom prenosnog sistema i operatorom tržišta. Adresa, broj telefona, faksa ili elektronska adresa osobe biće poslata operatoru prenosnog sistema i operatoru tržišta.
6. Korisnik licence će RUE-u dostaviti svaku kopiju potpisanih ugovora za snabdevanje, sporazuma za kupovinu električne energije i svaki ugovor potpisan u skladu sa sporazumima za kupovinu električne energije.
7. Korisnik licence će RUE-u dostaviti detalje u vezi bilo kakve izmene u informacijama koje su poslate tokom apliciranja za ovu licencu.

U ovom članu:

"Informacija" – materijal koji će u svakom obliku i bez ikakvog ograničenja obuhvatiti svaki ugovor, knjigu, dokumenat, registar, računovodstvo, preračun (statusni ili drugi), procenu, povratak ili izveštaj svakog opisa ili objašnjenja (usmenog ili pismenog) u vezi sa ovim informacijama koje se mogu zahtevati od strane RUE-a.

Član 16: Produženje, izmena, obustava, transfer i prekid licence

1. RUE može produžiti, izmeniti, obustaviti i ukinuti ovu licencu u skladu sa zakonom za regulator energije i pravilom za licenciranje energetske aktivnosti na Kosovu.
2. RUE ovu licencu može preneti u skladu sa zakonom za regulator energije i pravilom za licenciranje energetske aktivnosti na Kosovu, ali pazeći da obaveze licence mogu da se izvrše od strane drugog korisnika licence a da se potrošači ne oštete zbog jednog takvog prenosa.

Član 17: Porezi

Korisnik licence će RUE-u isplatiti svaki početni i godišnji porez određen na osnovu pravila za porez, izdatog od strane RUE-a.

Član 18: Administrativne mere i kazne

1. U slučaju kršenja odredbi važećeg zakonodavstva uključujući i pravila izdatih od strane RUE-a ili članova i njihovih uslova ove licence ili instrukcija datih korisniku licence od strane RUE-a, RUE poseduje nadležnost da korisniku licence odredi administrativne mere i kazne u skladu sa članom 52 zakona za regulator energije i pravila za administrativne mere i kazne.
2. Administrativne mere i kazne se preduzeću i odgovornim osobama preduzeća mogu odrediti kao pravni subjekat.
3. Iznos kazne će se proceniti u skladu sa zakonom za regulator energije i pravilom za administrativne mere i kazne.

Član 19: Rešavanje sporova

1. Svaki spor koji se bude pojavio ili koji se tiče licenciranih aktivnosti, biće rešen u skladu sa pravilnikom za rešavanje žalbi i sporova u energetske sektoru, izdatog od strane RUE-a.
2. Odluke RUE-a koje se tiču produžetka, izmene, obustave, prekida i prenosa licence, kao i odluke koje se tiču kazni donetih kao rezultat kršenja uslova licence ili kršenja primenljivih zakona, mogu se osporiti od strane korisnika licence pri nadležnom sudu na osnovu važećih zakona.